Strömsunds Kommun
Straejmien tjïelte

Sammanträdesprotokoll A socialnämnden den 21 oktober 2026

Sammanträdets plats och tid

Kommunkontoret i Strömsund, sammanträdesrum Almen, klockan 8.15–12.00

Beslutande

Morgan Olsson(S), ordförande
Marie Gabrielsson (S)
Linda Hurtig (S)
Eva Blomqvist (S)
Erika Blom (S)
Marie-Louise Oscarsson (C)
Marianne Eriksson (C)
Eskil Ehnberg (M)
Viktoria Trewe (M)
Erika Ågevall (M)
Tomas Edin (SD)
Veronica Berglund (SD)
Ulla Hallin (SD)

Justerare

Eskil Ehnberg (M) utses att justera protokollet, paragraf 140 - 155 .
Justeringen sker digitalt.

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Strömsunds Kommun
Straejmien tjïelte

Sammanträdesprotokoll
Socialnämnden

den 21 oktober 2026

Underskrifter

Morgan Olsson, ordförande

Eva Lif, sekreterare

Eskil Ehnberg, justerare

Anslag/bevis

Protokollet är justerat och socialnämnden publicerar det på kommunens webbplats under perioden 2 november till 24 november. Protokollet förvaras på Vård- och socialförvaltningen i Strömsund.

Övriga närvarande

Eva Lif, sekreterare	
Pernilla Johansson, förvaltningschef	
Matilda Nilsson, verksamhetschef äldreomsorg	§143,147,148
Anneli Rolandsson, enhetschef IFO	§144
Lena Norrman, enhetschef IFO	§145
Anita Svensson, enhetschef biståndsenheten	§143,146
Emilie Abrahamsson, verksamhetschef stöd och service	§147,148
Anna Thuresson, alkohol- och tobakshandläggare miljö- och bygg	§150
Marlene Säll, alkohol- och tobakshandläggare miljö- och bygg	§150

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Diarienummer SN.2026.1 700

§ 140 Fastställande av föredragningslista

Socialnämndens beslut

Föredragningslistan fastställs.

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Diarienummer SN.2026.346 700

§ 141 Praktikants närvaro vid socialnämndens sammanträde 21 oktober 2026

Socialnämndens beslut

Socialnämnden godkänner enhälligt att socionompraktikant Samuel Sörlin deltar vid dagens sammanträde.

Yrkande

Ordföranden yrkar att socialnämnden godkänner att socionompraktikant Samuel Sörlin får delta vid dagens sammanträde.

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Diarienummer SN.2026.327 729

§ 142 Redovisning - översikt sjukfrånvaro VSF

Pernilla Rullander, förvaltningschef redovisar översikten.

Socialnämndens beslut

Socialnämnden godkänner redovisningen av verksamhetens sjukfrånvaro och sjukfrånvarorelaterade kostnader för januari–september 2025 jämfört med 2026.

Förvaltningens förslag till beslut

Att godkänna redovisningen av verksamhetens sjukfrånvaro och sjukfrånvarorelaterade kostnader för januari–september 2025 jämfört med 2026.

Yrkande

Ordföranden föreslår att socialnämnden att besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen redovisar verksamhetens sjukfrånvaro i procent samt de kostnader som är förknippade med sjukfrånvaron. Redovisningen omfattar en jämförelse av perioden januari–september 2025 och 2026.

Syftet är att ge en samlad bild av sjukfrånvarons omfattning, dess ekonomiska konsekvenser och utvecklingen över tid.

Uppgifterna utgör även underlag för fortsatt arbete med arbetsmiljö, rehabilitering och förebyggande insatser för att minska sjukfrånvaron.

Förvaltningen kommer att fortsätta följa utvecklingen och vid behov vidta åtgärder i syfte att främja en hållbar arbetsmiljö och begränsa sjukfrånvarons ekonomiska konsekvenser

Beskrivning av ärendet

Sjukfrånvaro påverkar verksamhetens kompetensförsörjning, kontinuitet och ekonomiska förutsättningar. En hög sjukfrånvaro kan medföra ökade kostnader i form av sjuklön, vikarier, övertid och andra åtgärder för att upprätthålla verksamhetens kvalitet och bemanning.

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Förvaltningen har därför sammanställt uppgifter om sjukfrånvarons omfattning i procent samt de kostnader som kan kopplas till sjukfrånvaron under de aktuella perioderna.

Sjukfrånvaron i procent

På totalnivå har sjukfrånvaron ökat från 7,27 % år 2025 till 8,35 % januari-september 2026, samtidigt som sjuklönekostnaderna har minskat. Detta indikerar att bilden är mer komplex och att långa sjukfall påverkar utfallet. Samtidigt har antalet sjukfrånvarotillfällen minskat med 31 procent och det totala antalet sjukdagar minskat med drygt 2 200 dagar. Antalet långtidssjukskrivna har också minskat. Sammantaget bedöms utfallet visa att färre medarbetare är sjukskrivna vid fler tillfällen, men att de sjukfall som finns i högre grad är längre och därmed får större genomslag på sjukfrånvaroprocentsatsen.

Sjukfrånvaron i kostnader

Kostnaderna avser sjuklönekostnader. Den totala nettokostnaden för sjukfrånvaro har minskat med 901 tkr (-17,2 %) från 525 tkr till 435 tkr. Den största förbättringen återfinns inom Bostad med särskild service, Nattlag och Hemvård. Några verksamheter visar däremot ökade kostnader, främst Hemsjukvård och Öppenvård IFO, men dessa ökningar motverkar endast i begränsad omfattning den övergripande positiva utvecklingen. Eftersom redovisningen för 2026 endast omfattar januari–september bör jämförelsen beakta att perioderna är olika långa. För en mer rättvisande bedömning kan även den genomsnittliga månadskostnaden jämföras och det är inte gjort.

Underlag till beslut

Tjänsteskrivelse

Beslutet skickas till

Vård- och socialförvaltningen

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Diarienummer SN.2026.20 700

§ 143 Uppföljning av mål 2026

Matilda Nilsson, verksamhetschef äldreomsorg och Anita Svensson, enhetschef biståndsenheten redovisar socialnämndens mål.

Socialnämndens beslut

Socialnämnden tar del av och godkänner målredovisning samt planerade åtgärder för äldreomsorg och biståndsenheten.

Arbetsutskottets förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår att socialnämnden tar del av och godkänner redovisning av mål 1, mål 2, avseende biståndsenheten.

Arbetsutskottet ger förvaltningschefen i uppdrag att komplettera med målredovisning för äldreomsorgen till socialnämnden i oktober.

Yrkande

Ordföranden yrkar att socialnämnden tar del av och godkänner målredovisning samt planerade åtgärder för äldreomsorg och biståndsenheten.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden 20 november 2025 §147 fastställde socialnämnden två inriktningsmål utöver de av kommunfullmäktige fastställda avseende ekonomisk hållbarhet, social hållbarhet och ekologisk hållbarhet.

Mål 1: verksamheten bedrivs på ett tryggt och säkert sätt.

Mål 2: verksamheten bedrivs med god kvalitet.

Beskrivning av ärendet

1. Verksamheten bedrivs på ett tryggt och säkert sätt

Biståndsenheten

Arbetet med utskrivningar från den slutna vården är den högst prioriterade arbetsuppgiften på biståndsenheten. Under våren och sommaren har hemgångar från slutenvården skett fortlöpande vid respektive utskrivning utan att betalansvar uppstått. Behovet av korttidsplatser har under den senaste perioden varit stort men något lägre än vid årets början. Enhetens

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

information om kommunens tillgängliga korttidsplatser samordnas sedan våren 2026 av enhetschefen. Redovisning av behovet av korttidsplatser och kostnader som kan uppstå vid brist sker löpande till förvaltningschef.

Biståndsenheten eftersträvar en enhetlig lagtillämpning och ärenden som rör särskilt boende, korttidsboende och omfattande hemtjänstinsatser föredras på enhetens veckomöten. För att förenkla ytterligare för medborgarna går det att från den 1 oktober 2026 erhålla fler insatser utan behovsbedömning (social samvaro, utevistelse, anhörigavlastning, inköp, tvätt och städ). Sedan tidigare kan trygghetslarm och måltidsservice erhållas utan behovsbedömning.

Äldreomsorgen
Inom äldreomsorgen ligger andelen formellt utbildade undersköterskor på 56% under perioden maj till september. Fördelningen mellan hemtjänst och särskilt boende är 63% på hemtjänsten och 53% på särskilt boende.

4 personer studerar svenska. 22 personal studerar till undersköterska och 10 personal vidareutbildar sig till psykiatrispecialiserad undersköterska, psykiatrispecialiserad undersköterska med beroendekompetens, specialistundersköterska i palliativ vård, psykisk ohälsa samt vårdhygien och smittskydd via Äldreomsorgslyftet.

Vård- och socialförvaltningen fortsätter att jobba med en kvalitetssäkrad utbildning genom Vård och omsorgscollege, nu certifieras och samverkar vi med Västernorrlands Vård och omsorgscollege.

Utbildning inom kvalitetsregistret BPSD (Beteendemässiga och Psykiska Symptom vid Demenssjukdom) är under införande i äldreomsorgen. Hittills i år har vi haft två utbildningstillfällen och två till är planerad under hösten. Vi har i nuläget 16 administratörer och sedan januari har vi 47 registreringar i kommunen.

2. Verksamheten bedrivs med god kvalitet

Biståndsenheten
Två avvikelser som inkommit har lett till förtydligande av befintliga rutiner kring gemensamma brevlådor och när det gäller inkomna meddelanden via Cosmic Link som avser icke inneliggande vårdtagare. Biståndsenheten har påbörjat ett samarbete med Kommunrehab inom Hotings hemtjänstområde. I nya hemtjänstärenden följs biståndshandläggare och

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

arbetsterapeut åt i syfte att ge bättre förutsättningar att bedöma den enskildes förmågor kring aktiviteter i dagliga livet (ADL), inför biståndshandläggarens fortsatta utredning och beslut. Arbetsterapeuten kan även i tidigt skede identifiera fallrisker, osäkra förflyttningar, hinder i bostaden och behov av hjälpmedel. Det är ett givande samarbete som förhoppningsvis kan vidareutvecklas i de övriga kommundelarna.

Biståndshandläggarna har lång erfarenhet av utredningsarbete. Deras samlade erfarenhet gör att de kan hantera komplexa ärenden och samtidigt säkerställa att den enskildes behov står i centrum. Omfattande ärenden föredras på avstämningsmöten på enheten.

Äldreomsorgen

Äldreomsorgen har väl inarbetade rutiner för ett ständigt pågående förbättringsarbete, registrering av avvikelser är ett viktigt redskap i kvalitetsarbetet. Antalet synpunkter och klagomål är fortsatt lågt med totalt fem registrerade ärenden under perioden maj till september, vilket tyder på en i huvudsak god kvalitet ur brukarperspektiv. 23 SoL avvikelser varav 7 hör till särskilt boende och 16 hör till hemtjänsten. Lex Sarah-rapporteringen uppgår till 10 ärenden under perioden, sju anmälan gäller särskilt boende och tre hemtjänsten.

Fast omsorgskontakt gäller sedan 1 juli i särskilt boende. Planering och genomförande pågår i våra särskilda boenden.

Fördjupad enkät har genomförts på samtliga särskilda boenden. Enkäten genomfördes utifrån Socialstyrelsens brukarundersökning som visade lägre nöjdhet generellt hos kvinnor. Tre medarbetare har genomfört individuella intervjuer med samtliga boenden som haft förmåga att uttrycka sin åsikt.

Enkäten visar att vårdtagarna överlag är mycket nöjda med omsorgen. Särskilt höga omdömen ges till personalens bemötande, respekt, trygghet och stöd i vardagen. Vårdtagarna beskriver personalen som en avgörande positiv faktor för livskvalitet och välbefinnande.

Utvecklingsområden som återkommer mest i fritextsvaren:

Synpunkter på maten, måltidsmiljön och möjligheten till social samvaro. Flera efterfrågar mer hemlagad mat, större variation och en lugnare måltidssituation. Måltiderna beskrivs som viktiga inte bara för nutrition utan också för trivsel och gemenskap.

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Synpunkter på aktiviteter och utevistelse. Många önskar fler promenader, mer musik och underhållning samt fler möjligheter till social gemenskap. Samtidigt framgår att vissa hellre vill ha lugn och ro, vilket understryker vikten av individuellt anpassade aktiviteter.

Flera vårdtagare lyfter även behovet av mer personal. Synpunkterna handlar främst om att få mer tid för samtal, kortare väntetider vid hjälpbehov och ökade möjligheter till utevistelse. Personalen får dock genomgående mycket goda omdömen, vilket tyder på att förbättringsbehoven främst handlar om resurser och organisering snarare än bemötande.

Kommentar/Analys: Sammantaget visar resultaten att äldreomsorgen på särskilt boende i Strömsunds kommun har en stark grund med hög upplevd trygghet och ett gott bemötande. De mest angelägna utvecklingsområdena är mat och måltidsmiljö, aktiviteter och social gemenskap samt tillgång till personal och individanpassade insatser.

Åtgärd: Varje särskilt boende kommer att gå igenom resultatet med personalen, analysera och skapa en verksamhetsplan.

Genomgång av ombudsroller pågår

Underlag till beslut

AU § 117/2026
Tjänsteskrivelse

Beslutet skickas till

Vård- och socialförvaltningen

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Diarienummer IFO.2026.24 751

§ 144 Internkontroll Begära medicinsk bedömning av behovet av hälso- och sjukvård samt tandvård för placerade barn och unga 2026

Anneli Rolandsson, enhetschef individ och familjeomsorgen IFO redovisar ärendent.

Socialnämndens beslut

Socialnämnden tar del av interkontrollen gällande medicinsk bedömning av behovet av hälso- och sjukvård samt tandvård för placerade barn och unga.

Arbetsutskottets förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår att socialnämnden tar del av interkontrollen gällande medicinsk bedömning av behovet av hälso- och sjukvård samt tandvård för placerade barn och unga.

Yrkande

Ordföranden föreslår socialnämnden att besluta enligt arbetsutskottets förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

Enligt socialnämndens internkontrollplan ska internkontroll ske av medicinsk bedömning om behovet av hälso- och sjukvård samt tandvård för placerade barn och unga. Resultatet från kontrollen sammanställs och redovisas till socialnämnden en gång per år, i oktober.

Beskrivning av ärendet

Den 15 april 2017 trädde lagen om hälsoundersökning av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet i kraft. Genom lagen fick regionerna ett ansvar för att barn och unga som placeras erbjuds en läkarundersökning. En ny bestämmelse infördes också i socialtjänstlagen, SoL. Enligt den nya bestämmelsen i 22 kap. 7 § SoL ska socialnämnden, om det inte är obehövligt, underrätta regionen om att ett barn 0-18 år eller en ung person i åldern 18-20 år ska erbjudas hälsoundersökning i anslutning till att vård utanför det egna hemmet inleds.

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Socialnämndens ansvar gäller vid alla placeringar av barn och unga enligt SoL och LVU. Även barn och unga som är asylsökande omfattas av bestämmelserna.

Syftet med hälsoundersökningen är att den ska ge underlag för:

- en medicinsk bedömning av behovet av hälso- och sjukvård samt tandvård hos ett barn eller en ung person som vårdas utanför det egna hemmet,
- hur socialnämnden ska verka för att barnet eller den unge ska få sitt behov av hälso- och sjukvård och tandvård tillgodosett, samt
- hälso- och sjukvårdens och tandvårdens fortsatta kontakt med barnet eller den unge

Vad kontrolleras/Kontrollmoment

- Har hälsoundersökning/tandvårdsundersökning genomförts i anslutning till att placering inleds?
- Framgår det av vårdplanen vad i barnets hälsa/tandvård som behöver tillgodoses?
- Framgår det av genomförandeplan hur barnets hälsovård/tandvård ska tillgodoses?

Frekvens

Kontroll sker en gång per år.

Kontrollansvar

Enhetschef IFO

Metod/Hur sker kontrollen

Granskning av dokumentation i individärenden utifrån typ av placering och lagstiftning, SoL eller LVU. Kontroll i Lifecare av samtliga pågående ärenden vid den tidpunkt kontrollen sker.

Resultat/Utfall

I totalt tjugo placeringsärenden har vi undersökt om barnet har genomgått en hälsoundersökning/tandvårdsundersökning i anslutning till att placering inleds. De ärenden som placerats innan 2017 är inte med i denna interkontroll då lagen om hälsoundersökning trädde i kraft 15 april 2017.

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Två av placeringsärenden är ensamkommandebarn där har hälsoundersökning och tandvårdsundersökning genomförts i samband med placering. I vårdplanen framgår det hur barnets hälso/tandvård ska tillgodoses. I det ena ärendet framkommer det på ett tydligt sätt i genomförandeplanen hur barnets hälsovård/tandvård ska tillgodoses, i det andra ärendet framgår det ej så tydligt hur tandvården hos det aktuella barnet ska tillgodoses, den genomförandeplanen har utarbetats av boendet.

15 placeringsärenden är SoL vård, det är placeringsärenden både i familjehem, förstärkta familjehem samt i stödboende. I dessa fall har inte läkarundersökning skett i samband vid placering i nio ärenden. De som är placerade nyligen har en läkarundersökning skett i samband med placeringen. I samtliga ärenden framgår det tydligt i vårdplanen vad som ske gällande hälsan men gällande tandvården framgår det inte i fyra av ärendena. I genomförandeplanen framgår det tydligt hur målen ska nås gällande hälsan men gällande tandvården är det två ärenden det inte framgår hur målet ska nås.

Tre individer är placerade enligt LVU (lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga) i dessa tre ärenden så har läkarundersökning skett i samband med placering. Det framgår på ett tydligt sätt i vårdplan vad som bör ske gällande hälso och tandvård samt i genomförandeplanen hur dessa mål ska nås.

Analys

Det är vanligare att hälsoundersökning genomförs i anslutning till placering när den sker med stöd LVU samt när det gäller ensamkommande barn. Det är viktigt att vara medveten om att det som undersöks i denna interkontroll är hur väl det framgår i vårdplan och genomförandeplan gällande den placerades hälso- sjukvård samt tandvård. Interkontrollen visar alltså inte på vad som finns i övrigt i den placerades journal.

Resultatet har förbättrats sedan den förra interkontrollen och ett arbete har genomförts i arbetsgruppen för att utarbeta en rutin. Dock finns det mer att arbete med så att det tydligt framgår i samtliga placeringsärenden vad som bör ske samt hur det ska ske gällande barnets hälsa/tandvård, detta gäller främst tandvården.

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Då det har upprättas en rutin för placerade barn och ungas hälsa under hösten 2026 som har förankrats i arbetsgruppen så är det viktigt att denna rutin får möjlighet att befästas och arbetas in.
Socialsekreterarna har arbetat om några vårdplaner och genomförandeplaner under hösten och detta arbete kommer att fortsätta.

Underlag till beslut

AU § 118/2026
Tjänsteskrivelse

Beslutet skickas till

Vård och socialförvaltningen

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Diarienummer IFO.2025.251 754

§ 145 Riktlinjer för ekonomiskt bistånd 2025-2026

Lena Norrman, enhetschef individ och familjeomsorgen IFO presenterar riktlinjerna.

Socialnämndens beslut

Socialnämnden fastställer reviderade riktlinjer för ekonomiskt bistånd inom Vård- och socialförvaltningen, Individ- och Familjeomsorgen.

Arbetsutskottets förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår att socialnämnden fastställer reviderade riktlinjer för ekonomiskt bistånd inom Vård- och socialförvaltningen, Individ- och Familjeomsorgen.

Yrkande

Ordföranden föreslår socialnämnden att besluta enligt arbetsutskottets förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden fattade den 19 oktober 2022, § 133, beslut om att fastställa riktlinjer för ekonomiskt bistånd. Nämnden beslutade även att uppföljning av riktlinjerna skulle ske inom tre år. Det förelåg inget behov av revidering 2025 och nämnden beslutade den 21 oktober 2025 § 127 att vård- och socialförvaltningen skulle återkomma senast i oktober 2026 med revidering av riktlinjerna för ekonomiskt bistånd då också reglerna om aktivitetskravet trätt ikraft.

Underlag till beslut

AU § 115/2026
Tjänsteskrivelse
Riktlinjer ekonomiskt bistånd

Beslut skickas till

Vård- och socialförvaltningen

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Strömsunds Kommun
Straejmien tjïelte

Antagen:
Vård- och socialförvaltningen
2022-10-19 § 133
Reviderad: Vård- och socialförvaltningen
2026-10-21, § 145

Riktlinjer ekonomiskt bistånd

Innehållsförteckning

Inledning 3
Syfte 4
Socialnämndens ansvar och uppdrag 5
Barnperspektiv 6
Jämställdhetsperspektiv 7
Våld i nära relationer 7
Akut bistånd och nödprövning 8
Akut boende 9
Arbetslösa 18-30 år 10
Arbetshinder 11
Arbetsresor 11
Anhörigs sjukdom och bortgång 12
Begravningskostnader 12
Bil 12
Bidragsbrott 12
Boendekostnad 13
Bistånd avseende barn 15
Ekonomiskt bistånd vid vistelse på institution 16
Flyttkostnader 17
Fängelsevistelse 17
Förebygga felaktiga utbetalningar 18
Företagare 18
Föräldrapenning 18
Glasögon 19
Hemförsäkring 19

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Hemutrustning 20
Hel hemutrustning 20
Komplettering 20
Hyresskuld 20
Hälso- och sjukvård 22
Identitetshandling 22
Internet 23
Jobbstimulans 23
Kläder och skor 23
Student 24
Magasinering av bohag 24
Normöverskott från tidigare månader 24
Sparade medel 25
Barns tillgångar 25
Spädbarnsutrustning 26
Studerande 26
Tandvård 27
Akut tandvård 27
Nödvändig tandvård 27
Telefon 28
Umgänge 28
Återkallelseförbehåll 29
Återkrav och återsökning 29
Äktenskapsskillnad 29
Referenser 29

Inledning

Socialtjänstens ekonomiska bistånd är välfärdssystemens yttersta skyddsnät och har i första hand till uppgift att träda in tillfälligtvis vid försörjningsproblem som inte kan tillgodoses på annat sätt. Det ekonomiska stödet ska ge enskilda personer och familjer en skälig levnadsnivå. Den

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

enskilde har inte bara rättigheter utan även skyldigheter för att få rätt till bistånd. Det egna ansvaret innebär att alla möjligheter som finns till egen försörjning ska utnyttjas innan rätten till bistånd träder in.

För vissa utgifter som ingår i försörjningsstödet beslutar regeringen, genom riksnormen, vad som är skäliga kostnader. För övriga utgifter som ingår i försörjningsstödet behöver socialnämnden göra en individuell bedömning av vad som är skäliga kostnader för just den biståndssökande. Detta gäller för utgifter som avser livsföringen i övrigt. När det gäller sådana utgifter finns det inte något som hindrar att kommunen tar fram riktlinjer som stöd i arbetet. Kommunala riktlinjer har dock inte företräde framför det som gäller enligt den rättsliga reglering som finns inom området. Verksamheten ska följa de lagar, förordningar, föreskrifter och allmänna råd som gäller inom området. Socialnämnden hänvisar också verksamheten att följa de handböcker som Socialstyrelsen ger ut inom området.

Syfte

Riktlinjerna med tillhörande bilagor är avsedda att tillämpas inom individ- och familjeomsorgen (IFO) i Strömsunds kommun. Syftet är att:

- ge stöd och vägledning för arbetet med ekonomiskt bistånd genom att beskriva vanligt förekommande situationer och behov
- säkerställa rättssäkerhet och en så hög grad av likabehandling som möjligt.

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

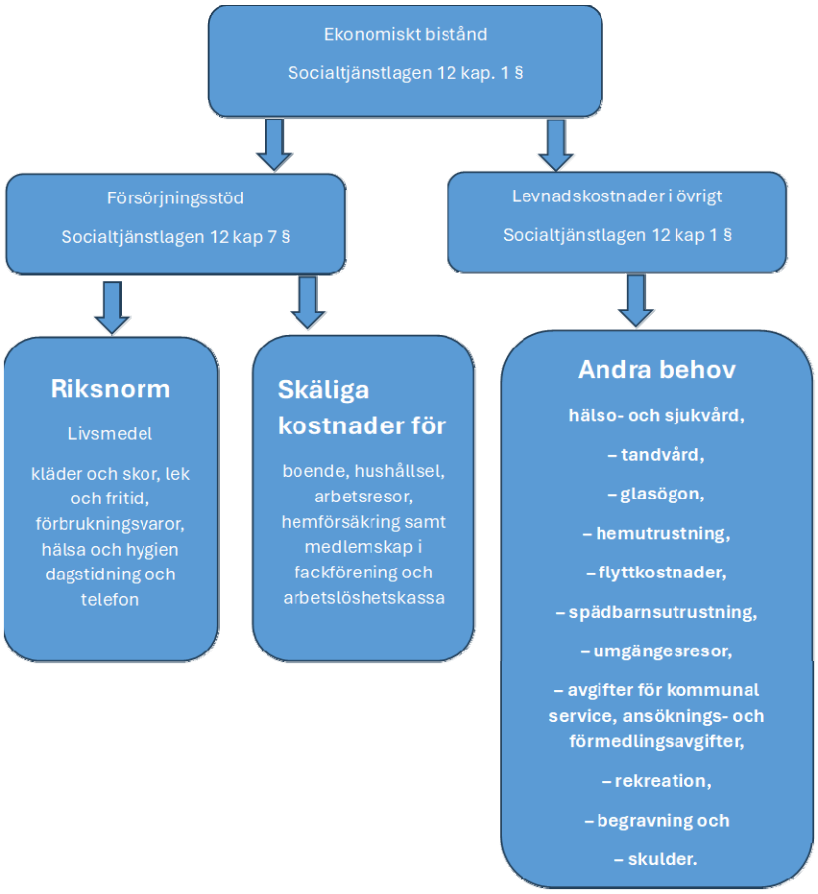

Bild 1: Beskrivning av ekonomiskt bistånd uppdelat i försörjningsstöd och livsföring i övrigt.

Socialnämndens ansvar och uppdrag

Socialtjänstens bistånd ska enligt 2 kap. 1 § socialtjänstlagen (SoL) utformas så att det stärker den enskildes resurser att leva ett självständigt liv. För arbetet inom ekonomiskt bistånd innebär det att insatserna behöver utformas på ett sådant sätt att den enskilde så snart som möjligt kan klara sin egen försörjning. Det innebär också att insatserna inte bara behöver syfta till att avhjälpa det aktuella behovet utan även kan underlätta för den enskilde att i framtiden själv klara sig utan ekonomiskt bistånd. I väntan på att detta blir möjligt har den enskilde under vissa förutsättningar och efter en individuell behovsprövning rätt till ekonomiskt bistånd, dvs. hjälp med försörjningen.

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Den 1 juli 2026 trädde en ny lag i kraft, aktivitetskravet. Reglerna om aktivitetskrav gäller personer som har fått försörjningsstöd under minst tre sammanhängande månader. Socialnämnden ansvarar för att det finns aktiviteter som möter behovet av en meningsfull heltidssysselsättning för personer som får försörjningsstöd. Aktiviteterna ska bidra till att öka deltagarens förmåga att ta ett arbete, förbättra de språkliga förutsättningarna, stärka förutsättningarna att söka arbete eller bestå av arbetsplatsförlagda aktiviteter. Deltagandet ska anpassas efter personens förmåga.

Barnperspektiv

Barnkonventionen definierar vilka rättigheter barn har. Dessa rättigheter gäller alla barn upp till 18 år som bor eller vistas i landet. Barnkonventionen innehåller fyra grundläggande principer:

- Förbud mot diskriminering (artikel 2)
- Barnets bästa (artikel 3)
- Barnets rätt till liv och utveckling (artikel 6)
- Barnets rätt att uttrycka sina åsikter (artikel 12)

Föräldrar eller andra som är ansvariga för barnet har inom ramen för sin förmåga och sina ekonomiska resurser huvudansvaret för att säkerställa de levnadsvillkor som är nödvändiga för barnets utveckling.

I en utredning om ekonomiskt bistånd är utgångspunkten föräldrarnas ekonomiska situation och möjlighet till självförsörjning. Även om utredningen som utgångspunkt har ett vuxenperspektiv ska socialtjänsten i de fall barn berörs se på situationen ur både de vuxnas och barnens perspektiv och även säkerställa dessa barns rättigheter enligt barnkonventionen. För att socialtjänsten ska kunna avgöra vad som är bäst för det enskilda barnet behöver handläggaren uppmärksamma och synliggöra barnets situation och behov.

När det finns barn i en familj leder det inte automatiskt till att en ansökan om ekonomiskt bistånd ska beviljas. Däremot innebär det att barnets situation alltid måste vägas in i bedömningen. I arbetet med ekonomiskt bistånd finns det särskild anledning att fokusera på barn i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd.

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Barnperspektiv i handläggningen innefattar:

- att i samarbete med föräldrarna uppmärksamma barnets behov och situation med tydlig koppling till den ekonomiska situationen,
- att vid behov och i samråd med föräldrarna tala med barnet, med beaktande av dess ålder och mognad, för att bedöma vilket bistånd familjen behöver med hänsyn till barnets behov,
- att bedöma vad som är barnets bästa utifrån en helhetsbedömning, med stöd i barnkonventionen och med hjälp av de kunskaper som finns om barn och barns behov,
- att upprätta handlingsplaner för hur självförsörjning ska uppnås,
- att bevaka barns behov inom särskilt viktiga områden som till exempel boende, umgänge med föräldrar, hälsa och fritidsaktiviteter.
- att dokumentera hur barnets behov beaktas, vilka eventuella överväganden som gjorts och hur detta påverkat beslutet. Detta gäller såväl vid negativa som positiva beslut.

Jämställdhetsperspektiv

Att ha ett jämställdhetsperspektiv i arbetet med ekonomiskt bistånd handlar bland annat om att uppmärksamma både kvinnors och mäns förutsättningar för att nå egen försörjning. De som ansöker om ekonomiskt bistånd ska bli bemötta och bedömda på lika villkor och det stöd och de insatser som socialtjänsten erbjuder ska vara utformade utifrån individens behov, oavsett kön.

Våld i nära relationer

Våldsutsatta har ofta problem med ohälsa och sämre ekonomiska förutsättningar än de som inte blivit utsatta för våld. Många våldsutsatta personer söker sig till socialtjänsten för att få stöd och hjälp med exempelvis ansökan om ekonomiskt bistånd eller andra stödinsatser, utan att berätta om våldet de blir utsatta för. Att upptäcka våldsutsatthet och stödja de utsatta är ett uppdrag inom verksamheten ekonomiskt bistånd.

Socialnämnden ska ha beredskap att kunna handlägga ett ärende om ekonomiskt bistånd som gäller en våldsutsatt person och som är brådskande. Vid bedömning av rätten till bistånd i det akuta skedet är

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

skyddsbehovet det primära. Det kan till exempel gälla oplanerade och brådskande utgifter för tillfälligt boende och basala behov. Ekonomiskt bistånd kan behöva beviljas tillfälligt utan prövning av den skyddsbehövandes egna ekonomiska förutsättningar.

Om en vuxen person är i behov av akut boende på grund av våld i nära relation ska bedömning göras om personen är i behov av skyddat boende. Ansvaret för utredning och beslut framgår av en särskild rutin, framtagen inom IFO.

Akut bistånd och nödprövning

Kommunens yttersta ansvar regleras i 4 kap. 1 § socialtjänstlagen. Vistelsebegreppet enligt 29 kap. 4 § socialtjänstlagen innebär att det är den kommun där den enskilde vistas som ansvarar för stöd och hjälp till den enskilde, om det står klart att en annan kommun än vistelsekommunen är ansvarig för stöd och hjälpinsatser är vistelsekommunens ansvar begränsat till akuta situationer ex resa till hemkommunen.

I de fall en akut situation uppstått ska nämnden göra en nödprövning om en sökande hävdar att nödsituation föreligger. Ekonomiskt bistånd till akuta behov för uppehället kan beviljas efter individuell prövning. Vid bedömningen ska hänsyn tas till om det finns barn i hushållet. Föräldrar ska i detta sammanhang informeras om det ekonomiska ansvar föräldraskapet innebär och utgångspunkten att de inom ramen för sin förmåga och ekonomiska resurser har huvudansvaret för att säkerställa de levnadsvillkor som är nödvändiga för barnet.

Övervägande vid nödprövning:

- Finns barn i familjen?
- Är det en akut nödsituation eller kan sökanden få hjälp från underhållsskyldig eller nätverk?
- Har sökanden medicinska eller sociala problem som medför svårigheter att ta eget ansvar för sin situation?
- Finns sjukdom hos sökanden som skulle kunna förvärras om han eller hon inte får ekonomisk hjälp?

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

- Känner sökanden till socialtjänstens normer och beräkningsgrunder och har han eller hon tidigare fått information om dem?
- Har den sökande redan fått månadens försörjningsstöd utbetalt och valt att betala andra räkningar?
- Är behovet av ekonomisk hjälp återkommande trots egen försörjning?

Begär alltid kontoutdrag. Akut bistånd kan beviljas fram till nästa inkomst ex barnbidrag eller nästa tid hos handläggare, och bör endast omfatta mat och hygien d.v.s. reducerad norm. Ta kontakt med hyresvärden för att ev. skjuta upp betalning av hyra. Vid avsaknad av kontoutdrag bevilja så få dagar som möjligt tills det går att utreda d.v.s. få in uppgifter/träffa klienten

Utbetalningssätt:

1. Utbetalning till eget bankkort, säkerställ att det inte är övertrasserat
2. Rekvisition
3. Tillfälligt bankkort

Nödprövning för hushåll som regelmässigt har inkomster över försörjningsstödsnivå ska prövas restriktivt och endast beviljas för att avvärja en akut nödsituation eller om den sökande bedöms vara förhindrad att själv ta ansvar för sin ekonomi och sin livssituation.

Tappad plånbok är i första hand en försäkringsfråga och kopia på polisanmälan begärs då in. Sökande som upprepat tappar pengar eller blir bestulen ska informeras om hur han eller hon i fortsättningen kan förvara sina pengar så att inte samma situation uppstår igen. Om någon trots denna information tappar eller blir bestulen på sina pengar kan ansökan om bistånd avslås om det är uppenbart att omständigheterna kring den beskrivna situationen inte är trovärdiga.

Om behovet av nödprövning är upprepat och det finns barn i hushållet ska särskilt uppmärksammas om det kan finnas en anledning till oro för barnet.

Akut boende

Vid akut bostadslöshet som innebär att en person eller familj står helt utan boende för natten kan socialtjänsten vara skyldig att utge bistånd för att undvika en nödsituation. Vilket bistånd socialtjänsten beviljar beror på den

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

sökandes situation och behov. Det är normalt fråga om vandrarhem, jourlägenhet eller campingstuga. Utgå från billigaste alternativ där personen befinner sig.

Biståndsbeslut fattas för max en vecka i taget med krav på att den enskilde aktivt medverkar i bostadssökande och löpande redovisar sökta bostäder och försök till andra lösningar, även tillfälliga.

- den enskilde hyr själv och får bistånd till kostnaden
- om socialtjänsten måste hyra välj i första hand jourlägenheten i andra hand annat boende, OBS viktigt i att klientens namn framgår på fakturan, även om den ställs till IFO.

Om en barnfamilj är akut bostadslös ska samråd alltid ske med barnhandläggare för en gemensam bedömning av vilket bistånd som bäst kan tillgodose barnets behov i den akuta situationen.

Om en vuxen akut bostadslös person har andra problem som kan vara viktiga för att bedöma biståndsbehov så som missbruk eller svårare psykisk ohälsa, ska kontakt alltid tas med vuxenhandläggare.

Arbetslösa 18-30 år

Arbetslösa unga vuxna upp till 30 års ålder är en prioriterad målgrupp. En förutsättning för att den enskilde ska vara berättigad ekonomiskt bistånd är att den enskilde står till arbetsmarknadens förfogande och är aktivt arbetssökande.

I syfte att öka den enskildes förmåga till självförsörjning är ambitionen att inom två månader från ansökningstillfället, i samarbete med Arbetsförmedlingen och kommunens arbetsmarknadsenhet (AME), finna en lämplig åtgärd. Det handlar normalt om att söka jobbaktivitet, arbetsträning, praktik eller liknande. Deltagande i kompetenshöjande aktiviteter kan villkoras enligt 12 kap. 4 § socialtjänstlagen eller genom aktivitetskravet 12 kap 4 d §

Om den enskilde utan godtagbart skäl avböjer att delta i praktik eller kompetenshöjande verksamhet kan fortsatt ekonomiskt bistånd vägras (helt avslås) eller nedsättas (reduceras) med stöd av 12 kap. 5 § SoL.

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Arbetshinder

Sökande med arbetshinder kommer att prövas mot aktivitetskravet. Aktiviteterna ska bidra till att öka deltagarens förmåga att ta ett arbete, förbättra de språkliga förutsättningarna, stärka förutsättningarna att söka arbete eller bestå av arbetsplatsförlagda aktiviteter. Deltagandet ska anpassas efter personens förmåga.

Socialnämnden bedömer i varje enskilt fall om personen har förmåga att delta i aktiviteter och i vilken utsträckning som personen kan delta. Förmågan ska bedömas i vidare bemärkelse – inte enbart förmåga att utföra ett yrkesarbete. Personen kan ha förmåga att delta i aktiviteter på heltid, deltid eller i vissa fall inte alls.

Det är socialnämnden som självständigt bedömer hur mycket aktivitet en person ska ha, men nämnden kan använda andra aktörers bedömning av personens arbetsförmåga – till exempel hälso- och sjukvårdens eller Arbetsförmedlingens – som beslutsunderlag.

Aktivitetskravets omfattning sätts i proportion till personens aktivitetsförmåga. Efter socialnämndens prövning anpassas aktivitetskravets omfattning till den andel av heltid, 40 timmar eller mindre, som motsvarar biståndsmottagarens aktivitetsförmåga.

Arbetsresor

Socialnämnden bör vid beräkningen av skäliga kostnader för arbetsresor i regel beakta månadskostnaden för lokala resor med allmänna kommunikationer. Upp till 3 km kan anses vara normalt gångavstånd.

Behov av bil kan till exempel finnas om allmänna kommunikationer saknas, turtätheten är starkt begränsad eller om den enskilde lider av sjukdom eller har en funktionsnedsättning. Om den enskilde behöver bil för arbetsresor utgår ersättning enligt Skatteverkets ersättningsnivåer.

Om det finns funktionsnedsättning hänvisa den enskilde att ansöka om färdtjänst. Om det föreligger särskilda behov ska detta styrkas med läkarutlåtande. Socialnämnden bör vid beräkningen av skäliga kostnader för resor med färdtjänst beakta färdtjänstavgiften.

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Med arbetsresor jämställs resor för deltagande i arbetsmarknadsprogram eller liknande kompetenshöjande verksamhet samt resor för de som är aktivt arbetssökande. Möjlighet till annan ersättning för kostnad för arbetsresor ska i första hand sökas hos Arbetsförmedlingen innan anställningen påbörjas. Kostnad för egengift kan beviljas.

Anhörigs sjukdom och bortgång

Resor till begravning och till anhörig som är allvarligt sjuk utges med bistånd till billigaste färdsätt.

Läkarintyg som styrker palliativ vård eller motsvarande, utländskt intyg i så fall på engelska.

Begravningskostnader

Socialnämnden bör ge ekonomiskt bistånd till sådana begravningskostnader som möjliggör en värdig begravning. Hänsyn bör tas till allmänt vedertagna begravningstraditioner och i förekommande fall olika religiösa och etniska gruppers speciella önskemål om hur en begravning ska ordnas. Då begravningen ska äga rum utomlands, bör nämnden ge ekonomiskt bistånd som motsvarar kostnaden för begravning i Sverige. Ekonomiskt bistånd till begravningskostnader bör i regel inte vara högre än 50 % av PBB.

Bil

Bilinnehav godtas som regel inte. Vid nyansökan om bistånd lämnas skäligt rådrum för avyttring av bil. Under pågående biståndsperiod godkänns inte nyanskaffning av bil. Om bilen är en förutsättning för att den sökande ska kunna ta sig till och från sitt arbete eller om den behövs i arbetet kan bilinnehav godtas. Behovet av bil ska omprövas kontinuerligt.

Bidragsbrott

Finns misstanke om felaktig utbetalning görs en förhandsbedömning och kvarstår misstanken inleds en utredning enligt 14 kap. 2 § SoL för att klargöra om så skett och om det finns grund för beslut om återkrav och/eller polisanmälan. Beslut om att återkräva felaktigt belopp samt polisanmälan fattas enligt gällande delegation, *se rutin Felaktiga utbetalningar och bidragsbrott.*

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Boendekostnad

Vägledande nivåer för bedömning av högsta godtagbara boendekostnader fastställs av socialnämnden.

Fastighet och bostadsrätt

Bostadsrätt eller villa utgör en realiserbar tillgång om boendekostnaderna avsevärt överstiger hyran för en tillräckligt stor hyreslägenhet. Om en försäljning av fastigheten eller bostadsrätten bedöms kunna ge ett överskott och sökande bedöms ha möjlighet att skaffa ett nytt boende hänvisas sökande att klara sin försörjning genom att sälja fastigheten, om inte behovet av bistånd förväntas bli kortvarigt, dvs. mindre än tre månader. Barnperspektivet ska alltid beaktas.

Om socialnämnden bedömer att boendekostnaden inte är skälig, får nämnden godkänna den under en övergångstid så att den enskilde ges skälig tid att förändra sin boendekostnad. Sökanden ska beredas skälig tid att avyttra bostaden, max tre månader. Om den sökande kan visa att han eller hon på ett seriöst sätt försökt sälja bostaden utan framgång kan rådrumstiden förlängas.

Socialnämnden bör vid beräkningen av den faktiska boendekostnaden för en bostadsrättslägenhet beakta månadsavgiften, uppvärmningskostnaden och räntekostnaden för lån som tagits för inköp och underhåll eller liknande av lägenheten. Nämnden bör även beakta om den enskilde har rätt till skattejämkning för räntekostnaden.

Hyreslägenhet

Socialnämnden bör vid beräkningen av den faktiska boendekostnaden för en hyreslägenhet beakta hyran inklusive uppvärmning och obligatoriska avgifter. Om lägenheten hyrs i andra hand, bör nämnden godta den hyra som lägenhetsinnehavaren och andrahandshyresgästen har avtalat, under förutsättning att den är skälig.

Tillägg som ex parkeringsplats, golvdiskmaskin godtas ej såvida inte särskilda skäl föreligger och som kan styrkas med ex läkarintyg.

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Inneboende

Socialnämnden bör vid beräkningen av den faktiska boendekostnaden för en inneboende beakta vad bostadsinnehavaren och den inneboende avtalat om, såvida kostnaden är skälig. Den som lever i en hushållsgemenskap med bostadsinnehavaren räknas inte som inneboende.

Hushållsgemenskap med bostadsinnehavaren

Socialnämnden bör vid beräkningen av den faktiska boendekostnaden beakta hur stor andel av bostaden den enskilde disponerar, om exempelvis ett kvarboende vuxet barn eller en förälder lever i en hushållsgemenskap med bostadsinnehavaren utan att vara samboende. Nämnden bör vid beräkningen följa Riksförsäkringsverkets föreskrifter (RFFS 1998:9) om beräkning av bostadskostnad i ärenden om bostadsbidrag och familjebidrag i form av bostadsbidrag, som finns i Försäkringskassans författningssamling.

Hemmavarande barn som fyllt 18 år

Hemmavarande barn med egna inkomster ska bidra med del av boendekostnad. Hemmavarande barn som fyllt 18 år som inte studerar samt studerande som fyllt 21 år, och som bor i föräldrahemmet, betraktas som ensamstående och ska i praktiken stå för sin egen försörjning.

För vuxna barn i föräldrahemmet utgår generellt ingen boendekostnad. Efter individuell bedömning kan del i boendekostnad beviljas om:

- Föräldrarna har dyrare boendekostnad på grund av att det vuxna barnet bor hemma, till exempel om föräldrarna tvingas till större bostad eller om föräldrarna haft rätt till bostadsbidrag om det vuxna barnet inte bott kvar i föräldrahemmet.
- Det vuxna barnet tidigare haft inkomst och betalat för att bo hemma.

Om det klart framgår att föräldrarnas boendekostnad ökat, genom att till exempel rätten till bostadsbidrag upphört, kan boendekostnaden för det hemmavarande barnet räknas ut med följande modell

Exempel: Om den biståndssökande disponerar ett rum i en bostad på fyra rum och kök, innebär det att han eller hon disponerar två av totalt nio enheter (fyra rum x 2 = 8 + kök = 9 enheter). Hela boendekostnaden är 6 000 kr per månad. Den sökandes andel av boendekostnaden beräknas då

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

genom att 6 000 divideras med 9 och därefter multipliceras med 2, dvs. 6 000/9 x 2 = 1 333 kr per månad

Delad bostad

Om flera personer delar bostad men saknar eller har begränsad hushållsgemenskap bör socialnämnden vid beräkningen av den faktiska boendekostnaden beakta kostnaden delad med antalet boende i bostaden. Socialnämnden bör vid bedömningen ta hänsyn till ett barns behov av utrymme även hos den förälder där barnet enbart vistas under umgängestid.

Bistånd avseende barn

Barnbidrag

I enlighet med socialnämndens beslut den 25 januari 2017 § 8, avseende beräkning av inkomster när det förekommer barnbidrag, ska 100 kr per barn som får barnbidrag avräknas vid beräkningen av hushållets inkomster.

Barntillägg

Barnfamiljer som beviljats ekonomiskt bistånd under mer än ett år i följd kan beviljas bistånd för till exempel idrottsverksamhet eller omkostnader för annan fritidssysselsättning. En individuell bedömning görs i varje fall.

Cykel

Inköp av cykel ingår normalt i normposten fritid/lek. Har man uppburit försörjningsstöd under mer än ett år kan bistånd för cykel beviljas. Biståndet bör uppgå till kostnad för en begagnad cykel i lämplig storlek för barnet, i normalfallet med max 2 % av PBB.

Dator

Skolelever har i regel egna datorer som de erhåller från skolan och som de ska kunna använda för sitt skolarbete samt även nyttja utanför skoltid i hemmet. Detta gäller även studerande på Komvux och SFI. Det finns rättsfall som behandlar frågan om behov av dator i hemmet.

Jfr HFD 2017 ref. 23. För en person som har en smartphone och internetuppkoppling i hemmet är behovet av dator i hemmet tillgodosett

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

för integritetskänsliga ärenden. När det gäller behovet av dator för övriga ärenden finns inte hinder mot att använda publika datorer. En person behöver alltså inte en dator i hemmet för att få en skälig levnadsnivå.

Ekonomiskt bistånd vid vistelse på institution

Institutionsnorm och fickpengar

Försörjningsstöd till vuxna beviljas vid vistelse på institution eller i familjehem om behovet inte kan tillgodoses med egna inkomster eller att den enskilde får behovet tillgodosett av institutionen eller familjehemmet. Institutionsnormen omfattar normposterna fritid/lek och hälsa/hygien. Institutionsnormen inkluderar även del av hushållsgemensamma kostnader gällande tidning och telefon, ej förbrukningsartiklar. Kostnad för kläder och skor prövas separat när behovet uppstår.

Vissa behandlingshem och familjehem ger den boende en ”fickpeng” veckovis eller månadsvis under deras vistelse hos dem. Det måste kontrolleras med handläggande socialsekreterare för att säkerställa att dubbla ersättningar inte utgår under institutionsvistelsen. Aktuellt månadsbelopp för fickpengar utgörs av summan av normposterna ovan.

Kostnader för egen bostad

Personer som under placeringstiden har kvar sin bostad ska uppmanas att hyra ut bostaden i andra hand. Om hyresvärden inte tillåter uthyrning ska den sökande begära tillstånd för uthyrning hos Hyresnämnden. Om det inte är möjligt att hyra ut lägenheten beviljas den enskilde, efter sedvanlig prövning, hyreskostnad, abonnemangskostnad för hushållsel, hemförsäkring i maximalt 6 månader.

Elkostnad

Bistånd för elkostnad beviljas till skälig kostnad. Om elkostnaden för ett hushåll ökas markant ska det utredas vidare. Den enskilde bör rekommenderas att teckna elavtal utöver ett så kallat "tills vidare-pris" som ofta är betydligt dyrare. Elförbrukningen för hus/villa avser endast hushållsel. Kostnader för uppvärmning ingår i boendekostnaden. Om den sökande delar bostad med någon annan som inte omfattas av ärendet, delas elkostnaden på antal boende i bostaden.

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Elskuld

El skulder avviker från andra skulder genom att den uppkomna skulden kan medföra att elen helt stängs av och att hushållet därmed kan hamna i en akut situation. Elskuld ska i första hand betalas genom avbetalningsplaner, vidare ska andra sätt att tillgodose behovet utredas, såsom att till exempel belåna en egen fastighet eller avyttra egna tillgångar. I utredningen ska särskilt barnets situation beaktas. Det innebär dock inte att el skulder med automatik ska godkännas när barn ingår i hushållet. En individuell bedömning måste göras i varje ärende. Om elskulden inte kan regleras på annat sätt gör nämnden en bedömning huruvida ekonomiskt bistånd skulle kunna utgå för att lösa den akuta nödsituation som uppstår då elen blir avstängd. Detta förutsatt att andra alternativ har undersökts. Den sökande kan till exempel erbjudas en annan tillfällig boendelösning till dess att möjlighet finns att själv betala elskulden. En sökande som systematiskt underlåter att betala elräkningen anses ha brustit i ansvaret för sin situation och skäl finns då att avslå ansökan, även om det innebär att elen stängs av.

Fackavgift och a-kasseavgift

Ekonomiskt bistånd till fackförenings- och a-kasseavgift utgår med faktisk kostnad. Den sökande har möjlighet till reducerad avgift vid arbetslöshet eller sjukskrivning, och ska uppmanas att kontrollera detta.

Flyttkostnader

Ekonomiskt bistånd till flyttkostnader kan beviljas om flytten är nödvändig för att den enskilde ska uppnå en skälig levnadsnivå. Om den sökande inte kan ombesörja flytten på egen hand kan ekonomiskt bistånd utgå till kostnad för hyra av bil och släp samt drivmedel.

Fängelsevistelse

Häktade personer och personer som avtjänar fängelsestraff med en faktisk strafftid på högst sex månader kan ges ekonomiskt bistånd till boendekostnad om de annars riskerar att bli bostadslösa. Möjlighet till uthyrning i andra hand ska först utredas. Om hyresavtal sägs upp kan det bli aktuellt med bistånd till kostnad för förvaring av bohaget. Denna kostnad ska ses i förhållande till kostnad för nyanskaffning av möbler och husgeråd i kombination med förvaring av en mindre del personligt lösöre.

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Förebygga felaktiga utbetalningar

Felaktiga utbetalningar kan uppkomma av olika orsaker. De kan uppstå till följd av att den sökande medvetet lämnar oriktiga uppgifter, genom att den sökande saknar kunskap om regelsystemet eller genom brister i ärendehanteringen. Felaktiga utbetalningar ska förebyggas genom tydlig information och vägledning till de sökande om vad som gäller samt genom noggranna kontroller före utbetalning.

Varje sökande ska ges tydlig information både om sin rätt till bistånd och om sin skyldighet att lämna korrekta och fullständiga uppgifter samt skyldighet att anmäla ändrade förhållanden. Sökanden ska också få tydlig information om konsekvenserna av att lämna oriktiga uppgifter eller att låta bli att anmäla ändrade förhållanden.

Att kontrollera de uppgifter som en sökande lämnar i samband med ansökan om bistånd ingår som en del i utredningen innan beslut fattas. Kontroll av inkomster och tillgångar ska ske. Övriga uppgifter som ska kontrolleras är bland annat identitet, uppehållstillstånd, civilstånd, registrerad uppehållsrätt, vistelse, boende och folkbokföring samt vårdnadshavare för barn i hushållet.

Det är viktigt att handläggaren regelbundet följer upp eventuella förändringar i sökandens situation, som kan vara av betydelse för frågan om ekonomiskt bistånd, *se rutin Felaktiga utbetalningar och bidragsbrott.*

Företagare

Egna företagare förväntas kunna klara sin försörjning via inkomster från sitt företag, men det finns inte något lagligt stöd att generellt kunna utesluta företagare från rätten till försörjningsstöd. Aktiebolag representerar en realiserbar tillgång liksom vissa handelsbolag och enskilda firmor. Företagare som driver en verksamhet som inte är lönsam bör, för att vara berättigad till försörjningsstöd, avveckla sitt företag och ställa sig till arbetsmarknadens förfogande.

Föräldrapenning

Huvudregeln att den som är föräldraledig och hemma med barnet ska ta ut föräldrapenning under hela sin föräldraledighet med sju dagar per vecka.

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Om en av föräldrarna tar ut mer än hälften av föräldraledigheten måste den andra föräldern kontakta Försäkringskassan för att överföra föräldradagar. Den som har barn bör kunna spara upp till fyra veckors föräldrapenning per barn fram till det år då föräldrapenningen senast kan tas ut.

Glasögon

Bistånd till glasögon bör beviljas om behovet styrks av legitimerad optiker eller läkare. Vid behov av nya glasögon på grund av olycksfall ska eventuell glasögonförsäkring eller hemförsäkring användas i första hand. Den sökande ska uppvisa intyg och kostnadsförslag som styrker behovet av glasögon och vad som ingår i begärt pris.

Skälig kostnad för glasögon inklusive bågar är lägsta paketpris som erbjuds av optiker. Bistånd till specialslipade eller specialbehandlade glas, såsom färgade eller extra tunna glas, beviljas endast om behovet är styrkt av läkarordination. Den extra kostnaden godtas om speciell slipning eller behandling är det enda alternativet för att korrigera sökandens synfel.

Kostnad för kontaktlinser godtas om det är det enda alternativet för sökanden och behovet är styrkt med läkarintyg.

Hushållet ska ha uppburit ekonomiskt bistånd i minst tre månader eller innan ansökan haft inkomster som är inom ramen för riksnorm innan den blev aktuell för ekonomiskt bistånd. I de fall där bedömning görs att det inte föreligger ett långvarigt ekonomiskt behov innan ansökningstiden eller att den enskilde kommer att bli självförsörjande inom snar framtid utgår inte bistånd. Detta under förutsättning att behovet av glasögon inte brådskar.

För glasögon till barn 0-19 år ges bidrag från regionen, optiker skickar faktura direkt till regionen.

Hemförsäkring

Skälig kostnad för hemförsäkring godtas. Höga premier kan tyda på att det finns tillgångar som är möjliga att realisera.

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Hemutrustning

Hel hemutrustning

Här avses en mer omfattande hemutrustning som ska användas under lång tid. Bistånd beviljas endast personer som av olika anledning inte med egna medel kan tillgodose sitt behov ex våldsutsatta.

Komplettering

Bistånd till löpande komplettering och reparation av befintlig hemutrustning ska vid behov beviljas personer med minst 12 månaders biståndstid. Prövning av behovet ska göras i förhållande till vad som kan anses vara skälig levnadsnivå och vad en låginkomsttagare i allmänhet har råd att kosta på sig. Behovet ska prövas med hänsyn till den sökandes ålder och framtida förmåga att försörja sig själv. Hembesök bör göras innan bistånd beviljas.

Hemutrustning för ungdomar

Unga personer som flyttar hemifrån ska normalt inte kunna få bistånd till grundutrustning utan flytten ska ha skett med planering som innebär att tillräcklig utrustning ska finnas. När det gäller hemutrustning till en ung bidragssökandes första egna boende så är det rimligt att godta en betydligt enklare standard beträffande hemutrustningen än vad som annars är fallet.

Hemutrustning för nyanlända

Nyanlända som omfattas av regler om etableringsersättning beviljas normalt inte bistånd.

Tvättmaskin

Bistånd för köp av tvättmaskin beviljas i regel inte. Om behovet av tvättmaskin uppstått på grund av att fastigheten saknar tvättstuga eller om denna är undermålig, ska sökande hänvisas till hyresvärden.

Hyresskuld

Hyresskuld ska i första hand regleras genom avbetalningsplan med hyresvärd eller genom att den sökande avyttrar egna tillgångar. Vid bedömning av rätt till bistånd ska en utredning göras som visar om den

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

sökande haft egna medel för att bekosta den löpande hyran. Om skulden har uppstått under tiden då den sökande inte haft tillräckliga inkomster för att betala hyran kan ekonomiskt bistånd utgå till hyresskulden, även om det är att betrakta som ett retroaktivt bistånd. Bedömningen ska vara mer restriktiv om den sökande har haft tillräckliga medel för att kunna betala hyran, men valt att prioritera andra utgifter.

Det är viktigt att nämnden så långt som möjligt försäkrar sig om att den sökande på nytt inte kommer att bil skuldsatt. Vid behov ska sökande informeras om möjligheten till kontakt med budget- och skuldrådgivare, förmedling av egna medel, förordnande av god man eller möjligheten att koppla ett autogiro till bankkontot. I sista hand kan bistånd till del av hyresskuld eller hel hyresskuld beviljas om det står klart att inga andra alternativ finns att tillgå. Innan beslut tas om rätt till bistånd till hyresskuld måste det stå klart att den sökande får behålla bostaden om skulden blir reglerad. Om en sökande sätter i system att trots tillräckliga egna inkomster återkommande få hyresskulder påverkar detta bedömningen om rätten till bistånd. Om en sökande haft egna inkomster och upprepade gånger prioriterat bort att betala hyran får utredas om sökanden har möjlighet att erhålla annan bostad och därmed låta hyresskulden förbli oreglerad.

Om det finns möjlighet till alternativ bostad och detta i övrigt kan anses tillförsäkra den sökande en skälig levnadsnivå, så bör ansökan om bistånd till hyresskulden avslås. I samband med hyresskulder ska särskilt uppmärksammas ifall uppkomsten av skulderna utgör en indikation på omsorgssvikt från en förälders sida och om det därmed finns anledning till oro för barnets hälsa och utveckling. Vid upprepade hyresskulder måste en bedömning göras hur det påverkar barnet att leva i en otrygg situation där det inte vet om det får bo kvar eller om avhysning kommer att ske. Extra vikt ska alltid fästas vid barnets behov av en trygg bostad.

Följande fall kan komma i fråga:

- Skuld som uppstått under tid då sökande inte haft inkomster som räckt till boendekostnaden och att sökande skulle ha varit berättigad till bistånd om han eller hon hade ansökt om det.

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

- Då de sociala konsekvenserna för barnen i en familj skulle bli för stora vid en avhysning. Bedömning görs i samråd med barn och familjeenheten. Det ska särskilt uppmärksammas om hyresskulden kan vara ett uttryck för omsorgssvikt från förälderns sida och om det finns anledning till oro för barnens hälsa och utveckling.
- Om eventuell avhysning riskerar medföra social utslagning och/eller försämrad möjlighet till egen försörjning.
- För gamla, sjuka och/eller personer med funktionsnedsättning där alternativt boende inte går att ordna eller där bostaden är särskilt anpassad till någon i hushållet.
- Om den sökande på grund av sjukdom, funktionsnedsättning eller liknande har saknat förmåga att betala hyra och skuld därmed har uppstått.

Hälso- och sjukvård

Kostnad för hälso- och sjukvård inom den allmänna sjukvården accepteras som en godtagbar utgift vid ekonomisk beräkning upp till gällande högkostnadsskydd. Den enskilde bör rådas att bevaka hos vårdgivaren att högkostnadsskydd/frikort börjar gälla.

Sjukvård är gratis för barn och ungdomar upp till 18 år.

Ekonomiskt bistånd beviljas till kostnad för egenavgift för inneliggande vård upp till högkostnadsskydd. I egenavgiften ingår kostnad för mat. Vid längre sjukhusvistelser reduceras normen därför motsvarande matnormen.

Kostnader för uteblivit besök beviljas inte.

Identitetshandling

Ekonomiskt bistånd kan beviljas till identifikationshandlingar för att möjliggöra myndighetskontakter och för att uppnå en skälig levnadsnivå. Med ansökan bör kopia på utgången legitimation bifogas. Kvitto som styrker inköp ska redovisas samt kopia på ny legitimation. Kostnader för pass beviljas som regel inte. Kostnader i samband med ansökan om svenskt medborgarskap beviljas inte eftersom svenskt medborgarskap inte är nödvändigt för att vistas och arbeta i Sverige. Kostnad som uppkommer på grund av förlängning av uppehållstillstånd beviljas inte.

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Internet

Enligt praxis från Högsta förvaltningsdomstolen 2017 ref.23, behöver enskilda i regel ha tillgång till internet i hemmet för att kunna delta i samhällslivet, särskilt när det gäller känsliga ärenden som inte bör utföras på offentliga datorer. Utrymmet för att bedöma att någon får en skälig levnadsnivå utan internet i hemmet är alltså begränsat.

Ett behov av internet i hemmet för att uppnå en skälig levnadsnivå innebär inte en rätt till obegränsad tillgång till surf, Kammarrätten, mål 2017-3081. Behov av tillgång till internet och bredband för att kunna sköta sådant som skolarbete, myndighetskontakter, arbetssökande och betalning av fakturor kan tillgodoses genom tillgång till mobilt bredband, med en begränsad mängd surf på internet.

Max 0,5 % av PBB.

Jobbstimulans

Syftet med jobbstimulansen är att göra det mer lönsamt att ta ett arbete eller att utöka sin arbetstid när man har försörjningsstöd. Jobbstimulansen är reglerad i 12 kap. 8 § SoL och är utformad som en särskild beräkningsregel som innebär att 25 procent av nettolönen under vissa förhållanden inte ska räknas med vid beräkningen av rätten till ekonomiskt bistånd.

Kläder och skor

Kostnader för kläder och skor ingår i riksnormen och hjälp till kostnader utöver norm föreligger normalt inte. Riksnormen avser även att täcka kostnad för årstidsbundna kläder så som ex vinterkläder.

I vissa fall kan normbeloppet för kläder tillfälligtvis höjas. Det kan bli aktuellt till exempel när ett hushåll har erhållit reducerad norm en längre tid, vid en oförutsebar och kraftig viktförändring, eller om omständigheterna är sådana att risk för nöd annars föreligger, till exempel att personen varit utsatt för våld i nära relation.

Om en person helt eller nästan helt saknar kläder och inte kommer att kunna lösa situationen på egen hand inom en rimlig tid kan ekonomiskt

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

bistånd beviljas så att den enskilde uppnår en basgarderob anpassad till årstiden.

Maximalt 6 % av PBB kan beviljas.

Tanken är att denna grundutrustning därefter ska kompletteras löpande månadsvis med det som ingår i normen.

Arbetskläder

Arbetskläder kan beviljas i de fall där arbetsgivaren inte står för kostnaden och arbetskläder behövs för att kunna utföra arbetet. Intyg från arbetsgivare krävs.

Student

Kostnad för kläder i samband med student kan beviljas till individer med långvarigt (mer än ett år) behov av ekonomiskt bistånd och där personen inte har haft inkomst under året i form av feriearbete under gymnasiestudierna.

Max 3 % av PPB kan beviljas.

Magasinering av bohag

För personer som saknar permanent bostad kan ekonomiskt bistånd till kostnad för magasinering av egna tillhörigheter beviljas efter individuell prövning. Beslutet ska vara tidsbegränsat för att ge skäligt rådrum till alternativ lösning. Magasinering beviljas för maximalt sex månader. Är bedömningen att den enskilde inte kan återta sin bostad eller sitt bohag inom sex månader ska magasineringskostnad inte beviljas. Det är den enskilde som ska stå för kontraktet med magasineringsfirman.

Normöverskott från tidigare månader

Huvudregeln är att behovet av bistånd beräknas månad för månad och att ersättningar som betalas ut i slutet av en månad utgör inkomster som kan disponeras följande månad. Enskilda har ett ansvar att planera sin ekonomi så att behovet av bistånd minimeras (RÅ 1994 ref. 50). Ett normöverskott kan därför föras över till nästa månad. Ett normöverskott kan ibland föras

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

vidare flera månader, ett så kallat *rullande normöverskott* (se HFD 2017 ref. 51).

Tillämpningen av rullande normöverskott kan leda till att en person nekas ekonomiskt bistånd trots att han eller hon rent faktiskt saknar medel för sin försörjning upp till en skälig levnadsnivå. Om detta medför att den enskilde helt saknar medel kan han eller hon med tillämpning av 4 kap. 2 § andra stycket socialtjänstlagen beviljas s.k. nödbistånd (RÅ 1995 ref. 56).

Tillämpning av denna princip förutsätter dock att den sökande känner till kommunens beräkningsgrunder. För sökande som aldrig eller under lång tid inte varit i kontakt med socialtjänsten kan socialtjänsten inte kräva att han eller hon i förväg ska planera och anpassa sin ekonomi efter gällande nivå på försörjningsstöd. En ansökan om ekonomiskt bistånd kan i denna situation inte kategoriskt avslås med hänvisning till ett normöverskott som uppkommit genom summering av sökandens inkomster flera månader bakåt.

Om det tidigare överskottet varit stort ska dock en särskild prövning göras. Det bör påpekas att en person, som vid sista inkomsttillfället vet att han eller hon inte har sin försörjning tryggad framåt, har ett eget ansvar att efter förmåga planera för de nödvändigaste utgifterna.

Sparade medel

Barns tillgångar

Socialnämnden bör kunna räkna av ett barns eller en skolungdoms tillgångar eller inkomster av kapital mot barnets del i familjens kostnader inklusive boendekostnaden. Barn bör kunna ha sparade medel upp till 15 procent av basbeloppet utan att det vid ansökningstillfället påverkar föräldrarnas rätt till ekonomiskt bistånd för barnet. Barnet är inte i någon situation försörjningsskyldigt för sina föräldrar, däremot kan barnets tillgångar beaktas när det gäller barnets del av försörjningsstödet eller en ansökan som avser barnet.

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Sparat försörjningsstöd

När en försörjningsstödstagare sparat en del av sitt försörjningsstöd varje månad på ett bankkonto har nämnden rätt att avslå ansökan om försörjningsstöd med hänvisning till att behovet kan tillgodoses med de sparade pengarna.

Spädbarnsutrustning

Socialnämnden bör ge ekonomiskt bistånd till skäliga kostnader för nödvändig spädbarnsutrustning, i samband med ett barns födelse, bland annat

- säng med bäddtextiler och andra tillbehör
- skötbädd med tillbehör
- bärsele
- bilbarnstol
- barnvagn med tillbehör
- utrustning för bad

Max 12 % av PBB.

I detta sammanhang ska hänsyn tas till om utrustning finns sedan tidigare barns födelse.

Studerande

Vuxna studerande bör i regel ha sin försörjning genom studiestöd. En vuxen studerande bör dock kunna ges ekonomiskt bistånd till exempel

- om han eller hon aktivt har sökt feriearbete men inte fått något
- om han eller hon har fått ett feriearbete men får vänta på första löneutbetalningen
- i akuta nödsituationer även under pågående termin
- om han eller hon deltar i grundläggande svenskundervisning för invandrare och behovet inte kan tillgodoses genom deltidsarbete

Socialnämnden bör inte ställa krav på att studiestödet ska räcka under en längre tidsperiod än den som angivits av den utbetalande myndigheten. Socialnämnden bör inte heller kräva att den som står till arbetsmarknadens förfogande ska börja studera eller återuppta sina studier och ta lån för att

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

klara sin försörjning eller livsföring i övrigt. I regel bör inte krav ställas på heltidsarbete samtidigt med studierna.

Tandvård

Tandvård, såväl undersökning som behandling, är ett sådant behov som faller in under en persons livsföring i övrigt. För att ekonomiskt bistånd ska lämnas för tandvårdskostnader krävs att vården är nödvändig och att kostnaderna är skäliga. Hit räknas också förebyggande åtgärder mot karies och tandlossning. Nämnden bör i regel grunda sin bedömning på behandlande tandläkares val av åtgärd och vad denne anser vara nödvändigt. Nämnden bör väga in om biståndsbehovet beräknas bli kort- eller långvarigt. Om den enskildes behov av ekonomiskt bistånd bedöms vara av kortvarig art och denne själv kan tillgodose sitt behov inom rimlig tid, bör detta vägas in i bedömningen av hur omfattande biståndet till tandvård ska vara.

Akut tandvård

Bistånd beviljas till akuttandvård som innebär åtgärder för att avhjälpa svåra smärttillstånd. Vid akut behov av tandvård krävs inte att den enskilde i förväg ansöker om ekonomiskt bistånd. Det ska framgå av kvittot att behandlingen avser en akut åtgärd. Det är inte tillräckligt om det endast framgår att det har rört sig om ett akut besök.

Nödvändig tandvård

Med nödvändig tandvård avses att sökande ska uppnå godtagbar tuggförmåga, förhindra väsentligt försämrad tandstatus och är en förutsättning för att fungera socialt och kunna arbeta. Utgångspunkt vid bedömningen ska vara vad en låginkomsttagare normalt kan ha råd med. Kostnaden för tandläkarens undersökning i samband med kostnadsförslaget ska inkluderas i biståndet men inte kostnad för uteblivit besök.

Följande ska beaktas vid ansökan om bistånd till nödvändig tandvård:

- kostnadsförslag ska alltid begäras

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

- individuell bedömning görs av den sökandes möjligheter att bli självförsörjande och själv kunna bekosta tandvården inom en tid som är rimlig med hänsyn till behovet av tandvård
- eventuell tandvård beviljas enligt referenspris – TLV (tandvårds- och läkemedelsförmånsverket) https://www.tlv.se/tandvard/referenspriser.html
- beslutar om referenspriser för de tandvårdsåtgärder som ingår i det statliga tandvårdsstödet.

Ibland är det nödvändigt att fatta beslut som sträcker sig över flera månader. Rätten till ekonomiskt bistånd prövas månad för månad och när beslut fattas som sträcker sig över flera månaders tid måste beslutet innehålla ett återkallelseförbehåll. Beslutet kan annars inte ändras till den enskildes nackdel under perioden, till exempel om omständigheterna som beslutet grundar sig på ändras. Myndigheten får alltså inte ändra ett för den enskilde gynnande beslut till hans eller hennes nackdel utan ett återkallelseförbehåll.

Telefon

En smartphone är snarare att jämföra med en dator än med en telefon och en ansökan bör därför prövas inom ramen för hemutrustning. För att ta reda på om den sökande har rätt till bistånd för en smartphone måste man först pröva om denne har en privat dator med internetuppkoppling.

Vid medicinska eller sociala skäl kan mobiltelefon med kontantkort beviljas.

Max 0,02 % av PPB.

Umgänge

Socialnämnden bör ge ekonomiskt bistånd till skäliga kostnader för att ett barn ska kunna umgås med sin förälder som bor på annan ort. Med annan ort kan även avses en ort utanför Sverige. Avgörande för vad som bör vara skälig kostnad för resor och hur ofta bistånd bör ges till kostnader för umgänge bör anpassas till vad en familj i allmänhet har råd med. Vid bedömning bör nämnden beakta vad som har reglerats genom dom eller beslut av domstol eller genom avtal om umgänge.

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Förutom reskostnader bör även andra kostnader som är nödvändiga för att umgänget ska kunna komma till stånd ingå i biståndet, till exempel kostnader för logi.

Återkallelseförbehåll

Ibland är det nödvändigt att fatta beslut som sträcker sig över flera månader, ett exempel är tandvårdsbehandling. Rätten till ekonomiskt bistånd prövas månad för månad och när beslut fattas som sträcker sig över flera månaders tid måste beslutet innehålla ett återkallelseförbehåll. Beslutet kan annars inte ändras till den enskildes nackdel under perioden, till exempel om omständigheterna som beslutet grundar sig på ändras. Myndigheten får alltså inte ändra ett för den enskilde gynnande beslut till hans eller hennes nackdel utan ett återkallelseförbehåll enligt 37 § FL.

Återkrav och återsökning

Principen för ekonomiskt bistånd är att den enskilde som huvudregel får bistånd utan att han eller hon är skyldig att återbetala det. De undantag som finns från denna princip regleras av bestämmelser dels i socialtjänstlagen och dels i socialförsäkringsbalken. *Se rutin Återkrav och återsökning*

Äktenskapsskillnad

Kostnad för ansökan om äktenskapsskillnad beviljas normalt inte. Vid förekomst av våld kan kostnaden beviljas om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt.

Referenser

Ekonomiskt bistånd – Handbok för socialtjänsten, Socialstyrelsen 2021, https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/handbocker/2021-5-7389.pdf

SOSFS 2013:1 Socialstyrelsens allmänna råd om ekonomiskt bistånd, https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/regler-och-riktlinjer/foreskrifter-och-allmanna-rad/konsoliderade-foreskrifter/20131-om-ekonomiskt-bistand/

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Socialtjänstlag (2025:400), https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/socialtjanstlag-2025400_sfs-2025-400/#K33

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Diarienummer BIST.2026.23 709

§ 146 Internkontroll - utskrivningsklara tas hem med planerade insatser 2026

Anita Svensson, enhetschef biståndsenheten redovisar ärendet.

Socialnämndens beslut

Arbetsutskottet föreslår att socialnämnden tar del av och godkänner Redovisningen.

Arbetsutskottets förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår att socialnämnden tar del av och godkänner redovisningen.

Yrkande

Ordföranden föreslår socialnämnden att besluta enligt arbetsutskottets förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden fastställde internkontrollplan för 2026 den 17 december 2025, § 156.

Kontroll av att utskrivningsklara patienter tas hem från sjukvården med planerade insatser ska upprättas och rapporteras till socialnämnden två gånger under året, i april och i oktober.

De punkter som kontrollerats visar god följsamhet till gällande lag från vård- och socialförvaltningens sida. Vissa åtgärder behövs för att stärka följsamheten.

Beskrivning av ärendet

Process/rutin

Från och med 1 januari 2026 sker samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård enligt lag (2017:612) om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård. Lagen reglerar samverkan mellan regioner och kommuner. Tidigare skedde samverkan utifrån ett lokalt tecknat avtal mellan kommunen och Regionen.

Internkontroll genomförs i form av stickprovskontroll.

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Vad kontrolleras/Kontrollmoment (H4)

De patienter som bedöms utskrivningsklara från slutenvården ska planeras för hemgång snarast. Hemgångar som är sena och/eller inte bra planerade drabbar framför allt enskilda men kan även medföra höga kostnader för vård- och socialförvaltningen om inte rutinerna fungerar.

De moment som kontrolleras är:

- att inskrivningsmeddelanden är besvarade av alla aktörer
- att utskrivningsplaner är upprättade där det tydligt framgår vilket stöd och hjälp den enskilde efter hemkomsten kommer att få från aktuella aktörer, och
- när hemgång har ägt rum efter att meddelande om utskrivningsklar har kommit från regionen.

Frekvens

Kontroll redovisas två gånger under året, i april och i oktober.

Kontrollansvar

Verksamhetschef IFO.

Metod

Genomgång av 15 ärenden, nio kvinnor och sex män, rörande utskrivningsklara patienter som handlagts hos biståndsenheten under perioden 1 maj – 31 augusti 2026. Det motsvarar var sjunde utskrivning under perioden. Av dessa var åtta personer beviljade hemsjukvård.

Resultat/Utfall

I ett fall skedde in- och utskrivning under helg och personen önskade inga insatser och utskrivningsplanen uteblev. För de återstående 14 är resultatet följande.

Inskrivningsmeddelande

Meddelandena har besvarats av samtliga aktörer i vård- och socialförvaltningen i alla fjorton ärenden.

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Utskrivningsplan

Utskrivningsplan har upprättats av biståndshandläggare i 12 av 14 utskrivningar. I åtta fall är hemsjukvård beviljad och i sex av dessa finns utskrivningar finns utskrivningsplaner upprättade från hemsjukvården.

Hemgång

Hemgång med planerade insatser har i nio fall skett samma dag som personen blev utskrivningsklar och i sex fall skedde hemgång nästa dag.

Åtgärdsförslag

Utskrivningsplaner ska vara upprättade vid samtliga utskrivningar där det tydligt ska framgå vilket stöd och hjälp den enskilde kommer få av berörd aktör efter utskrivning.

Efter tidigare kontroller har det funnits behov av att påminna att ta upp de planerade insatserna vid utskrivning från vården och vid denna kontroll kan vi se att det finns fortsatt behov av påminnelser hos samtliga aktörer inom vård och socialförvaltningen.

Underlag till beslut

AU § 119/2026

Tjänsteskrivelse

Beslutet skickas till

Vård och socialförvaltningen

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Diarienummer VSF.2026.15 739

§ 147 Rapport till kommunens revisorer och kommunfullmäktige - ej verkställda beslut 2026

Matilda Nilsson, verksamhetschef äldreomsorg och Emilie Abrahamsson, verksamhetschef stöd och service redovisar ej verkställda beslut.

Socialnämndens beslut

Socialnämnden lämnar kvartalsrapport 3, 2026 till kommunens revisorer och kommunfullmäktige.

Arbetsutskottets förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår att socialnämnden lämnar kvartalsrapport 3, 2026 till kommunens revisorer och kommunfullmäktige.

Yrkande

Ordföranden föreslår socialnämnden att besluta enligt arbetsutskottets förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden ska enligt SoL 16 kap. 6 f-g § till Inspektionen för vård och omsorg och till de revisorer som avses i 3 kap. 10 § kommunallagen (2017:725) rapportera alla gynnande nämndbeslut enligt 4 kap. 1 § SoL och 9 § LSS som inte har verkställts inom tre månader från dagen för beslutet. För varje beslut ska nämnden ange tidpunkten för beslutet och vilken typ av bistånd beslutet gäller samt kortfattat uppge skälen för dröjsmålet.

Socialnämnden ska även anmäla när nämnden har verkställt ett gynnande beslut som har rapporterats som ej verkställt. Datum för verkställigheten ska då anges.

Socialnämnden ska enligt SoL 16 kap. 6 h § till fullmäktige lämna en statistikrapport över hur många av nämndens gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Nämnden ska vidare ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut. Rapporteringen ska ske kvartalsvis.

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Underlag till beslut

AU § 120/2026

Kvartalsrapport 3, 2026

Beslutet skickas till

Kommunens revisorer

Kommunfullmäktige

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Strömsunds Kommun
Straejmien tjïelte

Socialnämnden

RAPPORT till kommunens revisorer och kommunfullmäktige

Datum	Kvartal
261001	3

Gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § SoL som inte verkställts inom tre månader från beslut/som inte verkställts på nytt efter det att verkställigheten avbrutits

Typ av beslut	Man	Kvinna	Tidpunkt för avbrott i verkställighet	Tid från beslut till rapportdatum	Tid från avbrott till rapportdatum	Orsak till att beslutet ej verkställts/ej verkställt på nytt	Verkställt/ datum
Särskilt boende		X		09-03-25 10-01-26		Tackat nej till erbjudande 2026-02-15.	
Särskilt boende		X		09-23-25 10-01-26		Tackat nej till erbjudande 2026-03-01, vill vänta på större rum.	
Särskilt boende		X		04-09-26 10-01-26		Tackat nej till erbjudande utifrån mående 2026-08-27.	
Särskilt boende	X			04-29-26 10-01-26		Önskemål om specifikt boende.	
Särskilt boende	X			05-08-26 10-01-26		Tackat nej till erbjudande 2026-09-16.	
Särskilt boende	X			05-29-26 10-01-26		Önskemål om specifikt boende.	

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3
Ankom: 2026-10-05 Ärende: VSF 2026.15 Handling: 2153405

Strömsunds Kommun
Straejmien tjïelte

Socialnämnden

RAPPORT till kommunens revisorer och kommunfullmäktige

Datum	Kvartal
261021	3

Gynnande beslut enligt 9 § LSS som inte verkställts inom tre månader från beslut/som inte verkställts på nytt efter det att verkställigheten avbrutits

Typ av beslut	Man	Kvinna	Tidpunkt för avbrott i verkställighet	Tid från beslut till rapportdatum	Tid från avbrott till rapportdatum	Orsak till att beslutet ej verkställts/ej verkställt på nytt	Verkställt/ datum
Ledsagarservice och kontaktperson		X		250930-261021		Personalrelaterade skäl i form av rekryteringsproblem	261001
Bostad med särskild service kontaktperson,dag.verksamhet	X			251120-261021		Inflyttad i bostad, inväntar övrig verkställighet	260825
Bostad med särskild service		X		260608-261021		Saknar plats	
Kontaktperson	X			260501-261021		Vårdnadshavare oense om kontaktperson	
Kontaktperson		X		250930-261021		Personalrelaterade skäl i form av rekryteringsproblem	260901
Kontaktperson	X			250910-261021		Personalrelaterade skäl i form av rekryteringsproblem	
Avlösarservice och korttidsvistelse		X		250902-261021		Svårt att hitta lämpliga uppdragstagare	Avslutad 260930
Avlösarservice och korttidsvistelse		X		250902-261021		Svårt att hitta lämpliga uppdragstagare	Avslutad 260930
Kontaktperson	X			260520-261021		Svårt hitta lämplig uppdragstagare	
Bostad med särskild service	X			260206-261021		Har specifika önskemål	260815
Bostad med särskild service		X		260316-261021		Många aktörer behöver samverka	

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3
Ankom: 2026-10-06 Ärende: VSF 2026.15 Handling: 2153522

Diarienummer VSF.2026.14 739

§ 148 Individrapporter till inspektionen för vård och omsorg IVO - ej verkställda beslut 2026

Matilda Nilsson, verksamhetschef äldreomsorg och Emilie Abrahamsson, verksamhetschef stöd och service redovisar individbilagor.

Socialnämndens beslut

Socialnämnden lämnar individrapporter för kvartal 3, 2026 till inspektionen för vård och omsorg.

Arbetsutskottets förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår att socialnämnden lämnar individrapporter för kvartal 3, 2026 till inspektionen för vård och omsorg.

Yrkande

Ordföranden föreslår socialnämnden att besluta enligt arbetsutskottets förslag till beslut.

Beskrivning av ärendet

Socialnämnden ska enligt SoL 16 kap. 6 f-g § till Inspektionen för vård och omsorg rapportera alla gynnande nämndbeslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen och 9 § lag om stöd och service till vissa funktionshindrade som inte har verkställts inom tre månader från dagen för beslutet. För varje beslut ska nämnden ange tidpunkten för beslutet och vilken typ av bistånd beslutet gäller samt kortfattat uppge skälen för dröjsmålet. Socialnämnden ska även anmäla när nämnden har verkställt ett gynnande beslut som har rapporterats som ej verkställt. Datum för verkställigheten ska då anges.

Förvaltningen redovisar individrapporter för kvartal 3, 2026.

Underlag till beslut

AU § 121/2026
Individrapporter kvartal 3, 2026

Beslut skickas till

Vård- och socialförvaltningen

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Diarienummer SN.2026.28 700

§ 149 Sekretess

Protokollförs i socialnämndens sekretessprotokoll.

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Diarienummer SN.2026.32 701

§ 150 Länsstyrelsen - tillsyn enligt alkohollagen, lag om tobak och liknande produkter samt lag om tobaksfria nikotinprodukter 2026.

Anna Thuresson, alkohol- och tobakshandläggare och Marlene Säll, alkohol- och tobakshandläggare redovisar ärendet.

Socialnämndens beslut

Socialnämnden tar del av och godkänner redovisning.

Förslag till beslut

Socialnämnden tar del av och godkänner redovisning.

Yrkande

Ordföranden föreslår socialnämnden att besluta enligt förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

Länsstyrelsen i Jämtlands län är tillsynsmyndighet över kommunens verksamhet gällande alkohol, tobak, tobaksfria nikotinprodukter och rökfria områden. En revision görs vart annat år av kommunens tillsynstveksamhet och ärendehantering.

Länsstyrelsens tillsyn 2025 avsåg utvalda fokusområden, vilka var: tillfälliga tillstånd, tillsynsprotokoll avseende rökfria miljöer samt marknadsföring.

Beskrivning av ärendet

Länsstyrelsen Jämtlands län och Västernorrland var på besök på Strömsunds kommun den 16 september 2025 och gjorde intervjuer med handläggarna, ordförande och miljö- och byggchef. Vid besöket lyftes positiv återkoppling om kommunens arbetssätt och rutiner.

Löpande under hela verksamhetsåret 2025 skickades handlingar in till Länsstyrelsen för revisionen.

Den 13 januari 2026 skickade Länsstyrelsen ett beslutsunderlag för faktagranskning till kommunen där det framkom helt ny information som handläggarna tidigare inte tagit del av. Den 27 januari skickade handläggarna ett yttrande kring de faktafel som uppmärksammades.

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Tillsynsbeslutet inkom till kommunen den 16 juni 2026. I beslutet lyfter Länsstyrelsen kritik för de brister som noterats vilket är följande:

I ett ärende är en person prövad trots att den ej bedömts som PBI.

I ett ärende är lämpligheten ej bedömd.

I ett ärende är ansökan undertecknad av en person där det ska vara två i förening, kommunen sedan begär en komplettering på en ytterligare underskrift, någon komplettering kommer ej in.

I ärendet om tillfälligt tillstånd till slutet sällskap saknas en bedömning av om det rör sig om ett slutet sällskap eller inte, det saknas även gästlista.

I ett ärende saknas det mottagningsbevis.

I ett ärende hade datumet för det första sökta tillfället passerat, delavslag.

Utöver det ger även Länsstyrelsen ett förbättringsförslag som lyder: "*Kommunen bör publicera sina aktuella kommunala riktlinjer på kommunens hemsida för att tillgängliggöra dessa.*" Detta är sedan länge redan uppdaterat och åtgärdat.

Länsstyrelsen noterar även följande: "*Strömsunds kommun har tydligt förbättrat sin lagefterlevnad vid handläggning av ovanstående lagrum i förhållande till tidigare utförda tillsyner.*"

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse
Tillsynsbeslut 2026-06-16

Beslutet skickas till

Miljö-och byggchef
Alkohol- och tobakshandläggare

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Diarienummer SN.2026.340 701

§ 151 Rekommendationsbeslut SocSam - Familjehemscentrum 2026

Pernilla Rullander, förvaltningschef redogör för rekommendationsbeslutet från sociala samrådsgruppen.

Socialnämndens beslut

1. sSocialnämnden godkänner ”Tilläggsavtal till Samarbetsavtal Familjehemscentrum Jämtlands län (FHC) 2027-2028”, inklusive föreslagen resursförstärkning om två tjänster.
2. kostnaderna för resursförstärkningen ska fördelas mellan samverkanskommunerna utifrån respektive kommuns invånarantal per den 1 november föregående år, i enlighet med styrelsens beslutade principer.

Arbetsutskottets förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår socialnämnden att

- godkänna ”Tilläggsavtal till Samarbetsavtal Familjehemscentrum Jämtlands län (FHC) 2027-2028”, inklusive föreslagen resursförstärkning om två tjänster.
- kostnaderna för resursförstärkningen ska fördelas mellan samverkanskommunerna utifrån respektive kommuns invånarantal per den 1 november föregående år, i enlighet med styrelsens beslutade principer.

Yrkande

Ordföranden föreslår socialnämnden att besluta enligt arbetsutskottets förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

Sociala samrådsgruppen rekommenderar länets kommuner att besluta om resursdimensionering av familjecentrum.

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Beskrivning av ärendet

År 2015 etablerade kommunerna ett gemensamt Familjehemscentrum (FHC) för att samla rekrytering, utredning, utbildning och jourhemsverksamhet i en sammanhållen och rättssäker struktur. Verksamheten har sedan starten haft en central roll i länets familjehemsvård. Uppdraget utökades redan 2016 till följd av en kraftigt ökad ärendemängd och har därefter präglats av hög belastning, vakanser och en alltmer komplex målgrupp.

I samband med att Bergs kommun lämnade samverkan genomfördes en risk- och konsekvensanalys. Den visade att ett kommunvis ansvar skulle medföra försämrad rättssäkerhet och kvalitet, längre väntetider, ökade rekryteringssvårigheter och högre kostnader. Analysen förordade därför fortsatt länssamverkan med tydligare styrning, uppföljning och arbetsledning. Det samlade uppdraget behölls i avtalet som trädde i kraft 2022.

Under perioden 2022–2024 ökade belastningen ytterligare. Ärendemängden låg kvar på en hög nivå samtidigt som behovet av familjehem för barn och unga med komplexa behov ökade och antalet tillgängliga familjehem minskade. Det utökade uppdraget att rekrytera konsulentstödda familjehem innebar dessutom att resurser behövde avsättas för kontinuerlig mottagning, vilket begränsade möjligheterna till rekrytering och utredning av kommunala familjehem. Tillfälliga personalförstärkningar kunde genomföras under 2024–2025 genom tidigare års överskott.

En extern utvärdering av FHC genomfördes 2025. Utvärderingen visade att verksamheten håller hög kvalitet och utgör en avgörande resurs för länets kommuner, men att den fortsatt påverkas av brist på kommunala familjehem, långa utredningstider och begränsade personalresurser. Bedömningen var att kommunerna utan FHC skulle ha betydande svårigheter att upprätthålla kvalitet, kontinuitet och en fungerande rekrytering inom familjehemsvården.

Mot denna bakgrund beslutade styrgruppen att förstärka FHC med en tjänst under 2026, finansierad genom överskott från 2025 samt ett mindre tillskott från kommunerna. Referensgruppen fick samtidigt i uppdrag att ta

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

fram ett förslag till långsiktig personaldimensionering från och med 2027, inklusive mål och plan för uppföljning.

Styrgruppen föreslår nu en förstärkning av bemanningen med två tjänster under perioden 2027–2028, reglerad genom ett tilläggsavtal till huvudavtalet.

Nätverksplaceringar bedöms vara en central del i arbetet med att möta behovet av familjehem, inte minst för att minska behovet av kostsamma konsulentstödda placeringar. Det finns även ambitioner att vidareutbilda familjehem i samverkan med Mittuniversitetet. Utvärderingar visar samtidigt att stödet till familjehemmen varierar mellan kommunerna och i flera delar behöver stärkas. En viktig utvecklingsfråga är också att skapa förutsättningar för att i högre grad kunna återanvända familjehem efter att en tidigare placering har avslutats.

Underlag till beslut

AU § 122/2026
Tjänsteskrivelse
Rekommendationsbeslut §10 SocSam
Bil 1. Underlag Familjehemscentrum resursbehov
Bil.2 2026 Tilläggsavtal till samarbetsavtal Familjehemscentrum

Beslutet skickas till

Sociala samrådsgruppen, SocSam
Vård- och socialförvaltningen

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Tilläggsavtal till ”Samarbetsavtal Familjehemscentrum i Jämtlands län FHC)”

Giltighetstid: 2027-01-01—2028-12-31

Parter

Bräcke kommun
Box 190
840 60 Bräcke
Organisationsnummer: 212000-2460

Härjedalens kommun
Medborgarhuset
842 80 Sveg
Organisationsnummer: 212000-2510

Ragunda kommun
Box 150
840 70 Hammarstrand
Organisationsnummer: 212000-2452

Åre kommun
Box 201
830 05 Järpen
Organisationsnummer: 212000-2494

Krokoms kommun
Offerdalsvägen 8
835 80 Krokom
Organisationsnummer: 212000-2478

Strömsunds kommun
Box 500
833 24 Strömsund
Organisationsnummer: 212000-2486

Östersunds kommun
Box 705
831 28 Östersund
Organisationsnummer: 212000-2528

Mellan Östersunds kommun nedan kallat *Östersunds kommun* och *Bräcke, Härjedalens, Krokoms, Ragunda, Strömsunds och Åre kommun*, nedan kallade övriga kommuner, har följande avtal träffats.

Detta avtal har upprättats i 7 exemplar varav parterna tagit varsitt.

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Tilläggsavtal - Familjehemscentrum

Härmed ingår nedanstående parter ett tilläggsavtal gällande utökad bemanning inom den länsgemensamma verksamheten Familjehemscentrum (FHC 2027-2028.

Avtalet utgör ett tilläggsavtal till huvudavtalet, *Samarbetsavtal – Familjehemscentrum i Jämtlands län* (beslutat 2024 . Huvudavtalet gäller oförändrat och de villkor samt förutsättningar som framgår av huvudavtalet ska även tillämpas på detta tilläggsavtal.

Avtalsparter

- Bräcke kommun
- Härjedalen kommun
- Krokom kommun
- Ragunda kommun
- Strömsunds kommun
- Åre kommun
- Östersunds kommun

Bakgrund

Huvudavtalet ”Samarbetsavtal Familjehemscentrum Jämtlands län” rekommendationsbeslutades i SocSam 2021. Av huvudavtalet framgår att FHC har en grundbemanning om 6,0 handläggartjänster och 1,0 tjänst enhetschef/samordnare. Grundkostnad för 7,0 tjänster och övriga omkostnader fördelas på kommunerna enligt befolkningsmängd. Det framgår av huvudavtalet att en årlig utvärdering av resurstilldelningen i verksamheten ska ske som en del i verksamhetsberättelsen. Det framgår även i huvudavtalet att i det fall avtalets grundbemanning ej bedöms möta kommunernas behov kan en ändring av personal inom verksamheten komma att ske. Ett beslut om ändring av verksamheten krävs i förekommande fall från de sju ingående kommunerna (via den Politiska ledningsgruppen, SocSam). Kostnaderna för en eventuell utökning fördelas på kommunerna enligt den fördelningsnyckel som framgår av avtalet. Vid eventuella neddragningar i verksamheten minskas ingående kommuners kostnader i verksamheten enligt fördelningsnyckeln.

2022 utvärderades grundbemanning inom Familjehemscentrum vilket medförde att verksamheten i oktober 2022 fick överskottet från en annan länssamverkan för att finansiera en utökning om 1,0 tjänst fram till 2023-12-31. 2024 och 2025 bedömdes behov av fortsatt utökning vilket finansierades av verksamhetens överskott. Ett arbete har genomförts 2024-2025 för att effektivisera vissa processer i verksamheten och det har gett visst resultat. Dock kvarstår behovet av utökade resurser, primärt på grund av den extra arbetsuppgift som tillkom enligt avtalet 2021 – rekrytering av konsulentstödda familjehem. Hösten 2025 presenterades en utvärdering av Familjehemscentrums verksamhet, med rekommendation om fortsatt förstärkning av verksamheten.

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Med grund i ovan förstärks verksamheten med 2,0 tjänster under en begränsad tidsperiod (2027-01-01 till och med 2028-12-31 . Förstärkningen regleras i detta tilläggsavtal till huvudavtalet

Mål

Målet med den förstärkta resursdimensioneringen är att stärka kapaciteten, minska köer och utredningstider, öka rekryteringen av kommunala familjehem, minska beroendet av konsulentstödda placeringar samt säkerställa kvalitet och rättssäkerhet.

Delmål

1. Kortare väntetider och minskade köer
2. Ökad utrednings- och rekryteringskapacitet
3. Minskad användning av konsulentstödda hem
4. Stärkt kvalitet och rättssäkerhet
5. Stabilare organisation

Kostnader

Kostnaden för utökad bemanning om 2,0 tjänster uppgår till 1 417 779 kronor för 2027 inkl. PO (9%). En uppräkning med 3% sker inför avtalsår 2028.

I första hand ska utökningen bekostas av eventuella överskott i verksamheten, i andra hand faktureras kommunerna enligt nedan kostnadsbeskrivning.

Kostnad utökning

Kommun	Befolkning	%	Kostnad utökning (illäggsavtal) 2027
Ragund	5 137	4,1	58 129
Bräcke	5 974	4,8	68 053
Krokom	15 780	12,6	178 640
Strömsund	10 934	8,7	123 347
Åre	12 675	10,1	143 196
Härjedalen	10 100	8,0	114 840
Östersund	64 941	51,7	731 574
SUMMA	**125 541**	**100%**	**1 417 779**

Tabell 1: Kostnad för utökning 2,0 tjänst för 2027, fördelning mellan kommunerna utifrån befolkningsmängd 1 nov 2025.

Avtalsperiod

Tilläggsavtalet gäller från och med 2027-01-01 till och med 2028-12-31.

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Uppföljning

Tilläggsavtalet ska följas upp *i sin helhet i början av 2028,* då även behovet av fortsatt förstärkning och eventuell revidering av huvudavtalet inför *2029* bedöms.

Vid uppföljning ska ställningstagande göras gällande behov av utökad bemanning från och med 2029-01-01. Till grund för ställningstagandet ligger uppföljning av mål och delmål samt verksamhetsstatistik enligt huvudavtalet.

Kommunerna behöver vid budgetprocess inför 2029 ta höjd för att behov av utökad bemanning kan kvarstå även efter 2028.

Fakturering

Fakturering sker i samband med fakturering enligt huvudavtalet.

Underskrifter

Avtalet signeras elektroniskt efter godkännande hos respektive part.

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Diarienummer SN.2026.302 709

§ 152 Sammanträdesdagar 2027

Socialnämndens beslut

Socialnämnden fastställer sammanträdesdatum för socialnämnden till 13 januari.

Socialnämnden korrigerar socialnämndens protokoll §136 avseende sammanträdesdatum till den 16 november enligt förslag.

Arbetsutskottets förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår att socialnämnden fastställer sammanträdesdatum för socialnämnden till 13 januari.

Yrkande

Ordföranden yrkar att socialnämnden att besluta enligt arbetsutskottets förslag samt korrigera socialnämndens protokoll §136 avseende sammanträdesdatum till den 16 november enligt förslag.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden 2026-09-23 § 136 fastställde sammanträdesdagar för 2027. Med anledning av att en ny mandatperiod påbörjas så ska året inledas med att socialnämnden beslutar att utse ledamöter och ersättare till bland annat socialnämndens arbetsutskott. Därmed utgår arbetsutskottets sammanträde i januari. Datum för utbildningsdagar 20 och 21 januari kvarstår.

Underlag till beslut

AU § 123/2026
Tjänsteskrivelse

Beslut skickas till

Vård- och socialförvaltningen
Kansliet

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Diarienummer SN.2026.10 700

§ 153 Aktuell information 2026

Pernilla Rullander, förvaltningschef informerar.

Socialnämndens beslut

Socialnämnden tar del av informationen.

Yrkande

Ordföranden föreslår att socialnämnden tar del av informationen.

Sammanfattning av ärendet

Ugnar - dialog med personalen inleds och därefter utreds förutsättningarna vidare. Risk-, konsekvensanalys och facklig samverkan återstår. Ett tidigt stadium i en påbörjad process för ett hållbart arbetssätt, hänsyn till de äldres behov och kvaliteten i omsorgen, parallellet

Vaccinationssäsongen pågår och planering för årets insatser är igång, uppstart v 45.

Kompetensplaner VSF, plan för 2027 är att ta fram kompentesplaner för samtliga verksamhetsområden för att säkerställa framtida kompetensförsörjning.

Utveckling SoL med insatser utan biståndsbedömning fortsätter med start 1 oktober utökning med fler insatser. Utöver detta pågår utveckling av digital hemtjänst, säker digital kommunikation, SDK.

Nödvatteövning vid Åshamra äldreboende 23 oktober för att stärka verksamhetens beredskap vid samhällsstörningar.

Läget kring avtal NÄVA, möte för fortsatt dialog är bokat.

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Diarienummer SN.2026.11 709

§ 154 Delegationsbeslut 2026

Inga delegationsbeslut att redovisa.

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

Diarienummer SN.2026.12 709

§ 155 Delgivning 2026

Socialnämndens beslut

Socialnämnden tar del av informationen som läggs till handlingarna.

Yrkande

Ordföranden yrkar att socialnämnden tar del av informationen som läggs till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Handlingar som delges socialnämnden:

Protokoll 2026-09-30 KF §125 Revisionsrapport - Granskning av tidiga och samordnade insatser för barn- och unga

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

E-Signing validated

secured by IN GROUPE

NAME OF SIGNER	IDENTIFIER	TIME	ELECTRONIC ID
BJÖRN MORGAN OLSSON	a388879c90b98be6a877f77b4daa529d4b23287b	27.10.2026 13:48:53 CET	Mobilt BankID SE

NAME OF SIGNER	IDENTIFIER	TIME	ELECTRONIC ID
Nils Eskil Ehnberg	6c644cc6d5a8620062329e53dcc8d69f67b0dd16	28.10.2026 09:23:08 CET	Mobilt BankID SE

NAME OF SIGNER	IDENTIFIER	TIME	ELECTRONIC ID
EVA INGEBORG LIF	597ef0e168de39a2dc90708de01cb217dc063a7e	02.11.2026 11:49:43 CET	Mobilt BankID SE

Document reference: 8961e1fe-4b5f-382b-8a10-0bda916b9de3

- This is a PDF document digitally signed by IN Groupe's E-Signing service.
- The document's integrity is protected by signing and sealing the contents with a certificate issued to IN Groupe by a third party. Validating the signature confirms that the contents have not been modified since the time of signing.
- For more information about document formats, see https://doc.ingroupe.com/developer